

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)

Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)

Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)

София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841

e.mail: office@judgesbg.org

web: <http://www.judgesbg.org>

На вниманието на:

Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет

СТ А Н О В И Щ Е

на управителния съвет на Съюза на съдиите в България
относно конкурсите на ВСС за първоначално назначаване

С изключително притеснение следим приетите в последните седмици решения на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за обявяване на конкурси за първоначално назначаване на 45 съдии в районните съдилища (Решение по т. 4 от Протокол № 2/24.01.2023 г.) и за назначаване на 29 младши съдии (Решение по т. 7 от Протокол № 3/31.01.2023 г.), като намираме промяната на съотношението на обявените места за назначаване в двата конкурса за трудно обяснима и прикриваща различни цели.

Припомняме, че до 2021 г. бройката на обявените за заемане чрез първоначално назначаване от лица, които не са магистрати, съдийски места, е била 5 до 10 пъти по-малка от бройката на търсените в страната младши съдии. В обявените тази година конкурси броят на свободните места за първоначално назначаване на немагистрати превишава с 50 % обявеният брой на свободни места за младши съдии. Висшият съдебен съвет не обявява причини за промяна на политиката си, не е вземал становище нито на професионалната общност (магистрати и други юридически професии), нито на неправителствени организации, нито на обществеността. Липсата на такъв дебат, както и развитието на законодателната уредба – първоначално установеното от закона съотношение на длъжности за заемане с първоначално назначаване спрямо тези за младши съдии от 20:80 е намалено през 2016 г. на 10:90, а през 2020 г. с изменение на чл. 178, ал. 2 от Закона за съдебната власт е оставено изцяло на преценката на Висшия съдебен съвет, водят до изводи за произволно прилагане на правото с неясни цели.

Даването на възможност на лица, които не са магистрати, да заемат съдийски длъжности е възможност, която има разумна цел – избягване на капсулирането на съдебната система, привличане на хора с различен професионален опит в правосъдната дейност, преодоляване на закостенели модели на мислене в съдебната власт. Въпреки това, когато липсват ясни критерии доколко тази възможност ще бъде използвана и какво определя избора на точно определени места за заемане от конкурс за първоначално назначаване, се създава усещане, че се цели заемането на тези места да става от предварително подбрани кандидати не според най-добрите им професионални и етични качества, а по други критерии, най-вече лоялност към определени кръгове.

Намираме за силно притеснителен и фактът, че от обявените 45 длъжности за първоначално назначаване на районни съдии, само 14 са в областни центрове, което само по себе си е предпоставка за привличане на хора с по-малко желание за кариерно развитие. Ако

мотивът за подобно решение е нежелание за преместване на съдии от други съдилища или на младши съдии да заемат места в тези районни съдилища, то това изисква не обявяване на конкурси, а оценка на необходимостта от тези съдийски длъжности. Намираме, че всяко друго решение е опит за абдикиране от задължението на Висшия съдебен съвет да измени съдебната карта на страната, като вместо това се създадат множество други проблеми. Ясен знак за това е, че в последните години много от съдиите, назначени в по-малки районни съдилища биват бързо командировани в други съдилища или съдебни инстанции, или пък биват премествани в по-големи съдилища заедно с щатните бройки. В резултат настъпват серии от размествания при назначаване на младши съдии с приключил мандат в районните съдилища, което демотивира започващите работа колеги.

Заявяваме, че имаме намерение да проследим статистически броя на подобни премествания и командирования, и ако притесненията ни за наличие на тенденция за подбор на определени хора за заемане на определени длъжности в нарушение на конкурсното начало се потвърдят, ще предприемем мерки за информиране на обществеността и искане на обяснения от Висшия съдебен съвет.

София, 10.02.2023

Управителен съвет на
Съюза на съдиите в България